

Projekt Lions Clubu Plzeň Bohemia
LIONS EYE – LVÍ OČKO

I. Úvod	1
II. Podstata a cíle projektu	2
1. Způsob měření	3
2. Současná situace a zabezpečení projektu	3
3. Časový průběh realizace projektu	4
4. Financování	4
III. Závěr	5

I. Úvod

Lionské hnutí založené v r. 1917 je celosvětově známé svojí pomocí slabozrakým a nevidomým. V programech této největší humanitární organizace na světě je nejen léčba postižených osob, ale také důsledná prevence výskytu očních vad a fyzická i finanční pomoc územím, kde je vyšší výskyt očních vad.

Ze získaných poznatků vyplynulo, že refrakční (dioptrické) vady se vyskytují u 7 % vyšetřovaných dětí. Tyto oční vady lze v 95 % vyléčit a odstranit, pokud jsou včas odhaleny. Ideální věk pro vyšetření se pohybuje kolem 3 let. Ve věku nad 6 let je léčba již dosti nákladná a hlavně dlouhodobá.

Náš distrikt získal v roce 2009 z nadace LCIF (Lions Clubs International Foundation) grant ve výši 50 tis. USD. Z těchto prostředků byla mimo jiné zakoupena kamera Pediatric Autorefractor plusoptiX A09 v hodnotě cca 300 tis. Kč, jejímž prostřednictvím lze rychle, přesně a jednoduše tyto refrakční vady zjistit a také změřit.

Lioni distriktu 122 se rozhodli využít všech svých možností a podpořit měření zraku navíc tak, aby pro všechny děti bylo bezplatné. Lionské kluby, jejichž členové jsou vyškoleni pro použití tohoto přístroje, mají rovněž zajištěné odborné zázemí s očními lékaři a dětskými lékaři. V případě potvrzení nálezu může lékař okamžitě zahájit korekci vady zraku dítěte.

Měření zraku bylo již úspěšně prováděno ve 136 mateřských školách Karlovarského kraje, v Liberci, ve 24 mateřských školách MČ Praha 1 a Praha 2, Č. Budějovicích, Táboře a Rychnově n.Kn.. Akce je projednávána a připravována i v dalších regionech – Rokycany, Brno, Opava a na celém Slovensku, kde náš distrikt rovněž působí.

II. Podstata a cíle projektu

Podstatou screeningového vyšetření zraku je aktivní vyhledání dosud nezjištěných očních vad u dětí předškolního věku, včasné zahájení účinné léčby a předcházení tak dalšímu zhoršování zraku, zejména vzniku těchto refrakčních a dalších vad :

- Tupozrakost - amblyopie
- dalekozrakost - hypermetropie
- krátkozrakost - myopie,
- zakřivení rohovky - astigmatismus
- šilhání –strabismus
- obtíže při akomodaci - anizometropie
- porucha oční motility – nystagmus

Cílem projektu je upozornění na nutnost provádění pravidelných kontrol zrakových funkcí u dětí již od raného věku, a to stále dokonalejším způsobem.

Cílovou skupinou jsou děti zejména ve věku 3 let - 6 let. Vyšetření lze provádět již od kojeneckého věku.

To, že dítě špatně vidí, mnohdy nezjistí ani rodiče, jelikož dítě na problém samo neupozorní a žije svým světem. Důsledkem je zhoršená prostorová orientace, špatná motorika a koordinace pohybů dítěte, dochází k úrazům. Oční vada je pak odhalena většinou až ve škole, kdy se přidružují také problémy se psaním a čtením. Chování dítěte může působit také jako porucha intelektu, zatímco příčina je ve špatném prostorovém vnímání způsobeném vadou zraku

Oční vady dětí bývají rovněž častou **příčinou dětských úrazů**, prevencí a následně léčebnou péčí je možné toto riziko minimalizovat. Na potřebu preventivních aktivit upozorňuje Vláda ČR ve svém dokumentu „Národní akční plán prevence dětských úrazů na léta 2007 až 2017“.

Vyšetření zraku při tříleté prohlídce dítěte, kterou provádí dětský lékař, je velice důležité. Pokud je možnost použít při měření zraku speciální kameru Pediatric Autorefractor plusoptiX A09, je to ideální kombinace. Náš distrikt vlastní tuto kameru a nabízí ji k využití. Měření zraku provádějí vyškolení členové LC. Pokud výsledek při prvním měření přesahuje normu, je znovu ověřen, aby první měření bylo potvrzeno. Odborní lékaři neztrácejí zbytečně čas prováděním screeningů, ověřují podrobně zjištěný pozitivní nález, s nímž rodiče dítěte k nim přichází. Lionské kluby provádějí tuto činnost bezplatně.

1. Způsob měření zraku

Měření zraku se provádí speciálním přístrojem Pediatric Autorefractor plusoptiX A09 přímo v mateřských školách, trvá velmi krátce, v malém vymezeném prostoru. Dítě není vystaveno stresu, neboť se provádí v jemu známém prostředí.

Při individuální žádosti rodičů se provádí měření zraku v určených vhodných prostorách, kde je kamera uložena (ordinace, Tyfloservis apod).

Co kamera Pediatric Autorefractor plusoptiX A09 umožňuje v minimálním prostoru:

- binokulární měření – obě oči jsou měřeny současně
- měření je neinvazivní – netřeba aplikovat oční kapky
- měření je bezkontaktní - je prováděno ze vzdálenosti 1 m
- měření trvá 1-2 sekundy
- okamžitým výstupem jsou písemné hodnoty refrakce ve sféře, symetrie os, zákaly optického prostředí oka aj.
- pokud je nález pozitivní, musí být znovu ověřen druhým měřením

V případě pozitivního nálezu je rodičům dítěte doporučeno navštívit dětského či očního lékaře k dalšímu vyšetření.

2. Současná situace a zabezpečení projektu

LC Plzeň Bohemia chce realizovat tento unikátní projekt na území města Plzně. V současné době je v Plzni ve 49 mateřských školách cca 3000 dětí, z toho se předpokládá 1/3 tříletých dětí. Měření zraku bude provádět vyškolený pětičlenný tým členek LC, v němž jsou dvě lékařky.

K tomu, aby projekt byl v mateřských školách realizován, je třeba souhlas magistrátu města Plzně a úřadů městských obvodů. Souhlas k měření zraku musí dát rovněž mateřská škola a rodiče dětí.

Projekt byl předem konzultován

- s přednostkou Oční kliniky LF Plzeň Doc. MUDr. Renatou Říčařovou, CSc., která je členkou našeho klubu LC Plzeň Bohemia,
- s MUDr. Alenou Šebkovou, dětskou lékařkou a členkou představenstva ČLK Plzeň a
- s oční lékařkou MUDr. Topinkovou, která se věnuje zejména dětským pacientům.

Odborníci doporučují projekt realizovat.

O souhlas k zapojení studentů a o jejich praktickou pomoc jsme požádali rovněž děkanku Fakulty zdravotnických studií ZUČ v Plzni PaedDr. Ilonou Mauritzovou, Ph.D. Pomoc je přislíbena, se studenty máme již z minulých let velice dobré zkušenosti.

Informaci o projektu poskytneme rovněž zdravotním pojišťovnám .

Žádáme proto magistrát města Plzně o podporu projektu a vyjádření souhlasu s jeho realizací.

3. Časový průběh realizace projektu

Leden a únor 2011

Projednání administrativních záležitostí s magistrátem města Plzně , ÚMO a MŠ, souhlasy rodičů k měření.

Příprava písemností k plynulému chodu měření..

Propagace projektu v mateřských školách a médiích.

Březen 2011

Pilotní projekt - realizace měření zraku v MŠ ÚMO 3 a ÚMO 2. Předpoklad vyšetření cca 200 dětí

Duben 2011

Vyhodnocení projektu, porovnání výsledků s dalšími kluby, které screening provádějí.

Jednání o možnostech zakoupení kamery pro plzeňský region.

Květen 2011

Vyhlášení výsledků na akci MALOVANÝ DEN DĚTÍ „Vidím krásný svět barev, hraji si a sportuji“. který bude uskutečněn na veřejném prostranství ve spolupráci s magistrátem města Plzně, ZOO Plzeň, se Západočeskou galerií v Plzni, LŠU, tělovýchovnými jednotami a sponzory, kteří náš projekt podpoří a za účasti médií – Plzeňského deníku a Rozhlasu Plzeň.

Červen 2011

Seznámení mateřských škol s výsledky měření a dojednání dalších možností měření.

Září 2011 – Prosinec 2011

Plynulé pokračování projektu měření zraku podle zájmu mateřských škol, tak, aby byla zajištěna administrativa a vlastní měření.

Akce MALOVANÝ DEN DĚTÍ se může v jiném složení opakovat, a to v polovině září.

Výsledky měření budou zveřejněny v rámci 15 let činnosti dámského klubu Plzeň Bohemia.

4.Financování projektu

Vzhledem k tomu, že kamera je zapůjčena distriktem zdarma, lioni provádějí měření bez nároku na odměnu, je nutné zajistit pouze finanční prostředky na propagaci , info o akci, tisk výsledků (papíry a tonery, CD), telefony, dojezdy a přesuny pracovní skupiny mezi školkami.

Náklady dosahují 45 000 Kč, budou hrazeny LC Plzeň Bohemia..

Náklady na propagační akci Malovaný dětský den nejsou součástí rozpočtu .

III. Závěr

Požadavky na zrak se stále zvyšují. Proto o něj musíme systematicky pečovat a péči zpřístupnit všem.

Projekt Lions Eye - Lví očko si klade za cíl vytvořit záchytnou síť, která má za úkol monitorovat co možná nejširší skupinu předškolní mládeže, aby zrak jako nejcennější lidský smysl, byl od počátku sledován. Stanovení přesné diagnózy, potvrzení nebo vyvrácení prvotní informace je úkolem oftalmologa.

Tento úkon – vyhledávání nezjištěných očních vad - zdravotní pojišťovny dosud neplatí, lioni budou tyto náklady financovat ze svých prostředků. Tím pomohou nejen dětem, ale rodičům a celé společnosti .

Plzeň, leden 2011

Zpracovala
Ing. Jana Flanderová
Garant projektu LIONS EYE - Lví očko
LC Plzeň Bohemia

Mobil +420 603 112 273 , mail: flanderova@volny.cz

Garantem distriktního projektu LIONS EYE je ing. Petr Jaroš, mail: ingpetr.jaros@tiscali.cz